

#113

VASARELY Victor

VASARELY VICTOR (1906-1997)

Iboya NB-I, No.: 28, (1970), 1980-as évek második fele ;
Iboya NB-I, No.: 28, (1970), second half of the 1980s

Fa, műanyag | Wood, plastic, 85,5 x 15 x 15 cm

Jelezve lent | Signed below: Vasarely

Editions Pyra AG Zumikon Switzerland Title: NB 1 No. Edition: 28/50

Kezdő ár | Starting price: 3 000 000 Ft / 8 333 EUR

Becsérték: 5 000 000 - 8 000 000 Ft

Estimate: 13 889 - 22 222 EUR

174

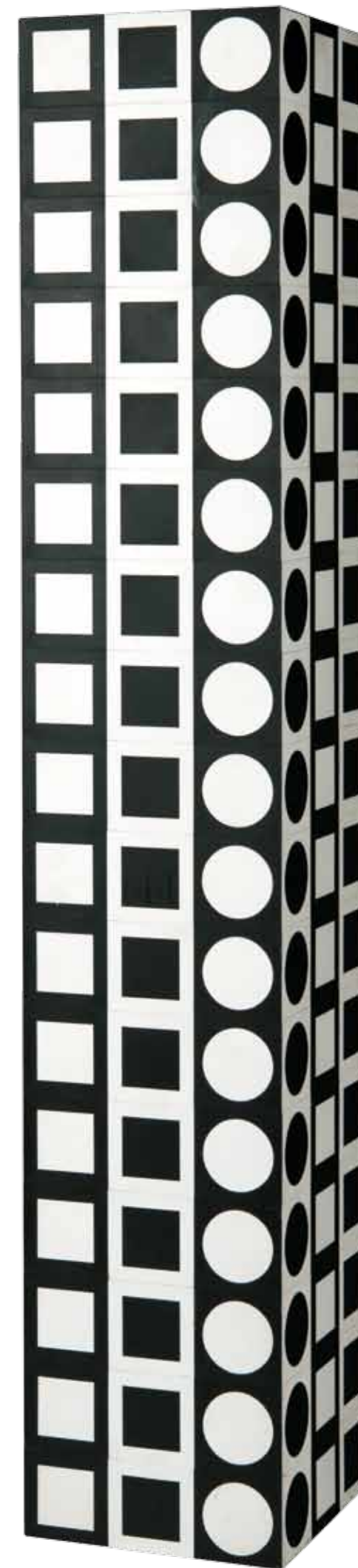

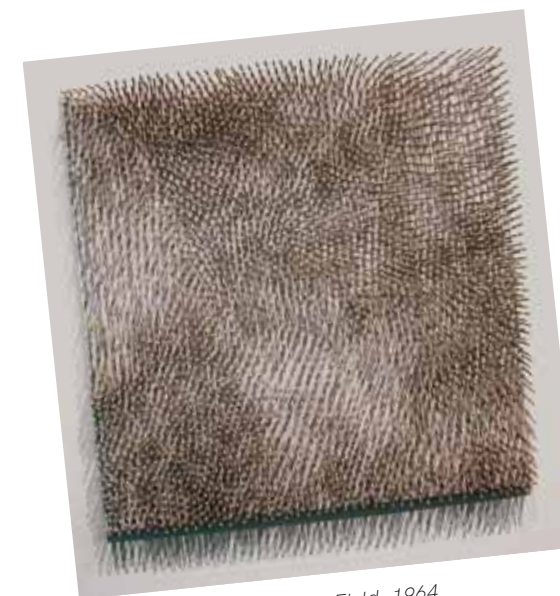
1. Az állandó kiállítás enteriőr-fotója
a Szépművészeti Múzeum - Vasarely Múzeumban, Budapest

2. Victor Vasarely: Iboya MC12, 1970
magántulajdon

175

3. Günther Uecker: *White Field*, 1964
Tate Modern, London

4. Yvaral: *Interference*, 1966,
ZKM - Center for Art and Media Karlsruhe

Az „op-art”, vagyis az optikai művészet pápájaként számontartott Victor Vasarely pályája Magyarországon indult, 1906-ban született Pécsen, Vásárhelyi Győző néven. 1929-1930 között tanulmányokat folytatott a Bauhaus alapokra épülő reklámgrafikai iskolában, Bortnyik Sándor *Műhely*ében, amit mindvégig döntő fontosságúnak tekintett a pályáján. Vasarely 1930-ban érkezett meg Párizsba, ahol azonnal el tudott helyezkedni a reklámszakmában, megbízást kapott több kiadótól, köztük az Agence Havastól, valamint a Draeger és Devambez nyomdaktól. Legkorábbi grafikai tervein felismerhetők még azok a sikeres reklámötletek, amelyeket Budapestről hozott, de munkáit rövidesen nem Vásárhelyi Győzőként, hanem Victor Vasarelyként írja alá. 1939-ben megismerkedett Denise Renével (Denise Bleibtreu, 1913-2012), akit

rábeszél, hogy családi divatüzletét alakítsa át új szemléletű művészeti galériává. Együttműködésük döntő jelentőséggel bír, hiszen Vasarely 1944-ben az itt megrendezett *Les dessins et compositions de Vasarely* (Vasarely rajzai és grafikai kompozíciói) című első kiállításán képzőművészként is bemutatkozik. A szürrealizmus hat első műveire, maga André Breton is felfigyel rá. Erről Denise René így számol be: „*André Breton egyenesen úgy találta, hogy új szürrealista festőre akadtunk; leginkább a trompe-l'oeil-ök miatt gondolta így, ilyenek bőven akadtak Vasarely grafikai újításaiban.*” Pár évvel később azonban, 1950 körül, látásmódja és ábrázolásmódja megváltozik; optikai és kinetikai kísérleteket és vizsgálatokat folytat. Erre példa a fekete-fehér kinetikus periódus (1951-1963), melynek az alapja a pozitív-negatív kontrasztjával való konstruálás.

Új, monumentális méretű látványt idéz elő, kilép a rajzasztal közegéből, és az építészeti tér léptékéhez igazodik.

Az 1970-ben készített *Iboya NB1* prototípus sorozatnak is a fentiek az alapjai. Ezeket a rendkívül népszerűvé váló, optikai illúziót alkalmazó, nem ábrázoló absztrakt szobrokat Vasarely kifejezetten a műgyűjtőknek szánta. A fa alapú, akrillal megfestett multiplikát limitált példányszámban a svájci Pyra AG-ben készítették, míg a kollázssal borított darabokat a párizsi Denis René készítette kezdetben 50 darabos, majd bővített példányszámban. Vasarely 1968-ban tért vissza Magyarországra, és 1969-ben rendezte meg kiállítását a Műcsarnokban. A következő években két Vasarely Múzeum alapításában vett részt a szülővárosának, Pécsnek és a fővárosnak, Budapestnek adományozott munkáival.

HÁRSFALVI MAGDOLNA